

dirbimas. Nėra Lietuvoj gubernijos, kurioje ne būtų kelių skurų išdirbinių. Didžiausios išdirbinių yra: Ballstogė, Krinkuose ir Sokolkoj. Visose išdirbinių Lietuvoj dirba su viršum 10000 darbininkų, kuriame tai skaitlėje yra 4000 žydų; apart žydų, dirba skurų išdirbinių: lietuviai, lenkai, maskoliai, vokiečiai ir totoriai. Daugiausiai išdirbinių yra Vilniaus gubernijoje, nes 55; jose dirba 2500; tiek jau darbininkų yra išdirbinių Gėrdno gubernijoje. Mažiau jų yra Kauno, Minsko ir Vitebsko gubernijose.

Naujos mokyklos.

Vilniaus moksloins apskicė viršininkas pagarsino, jog savininkas dvaro Kreuzburg, Dinaburgo pavietij, Vitebsko gubernijoje, baronas Korf, išreikšė norą paaukauti jam prigulincij ukė Inken, su 18 dešiatinių žemės ir visoms trioboms, ant parengimo čia mokyklos mergaitėms ukininkų dukterims Kreuzburgo valščiaus; ukė Šulik, su 26 dešiatinoms žemės, ant parengimo mokyklos vaikams to paties valščiaus ir ukė Buks, su 5 dešiatinoms žemės, parengimui čia mokyklos vaikams ukininkų Levenhofo valščiaus.

Iš Prusų Lietuvos.

Tilžės kriminališkas sude perkartinęjė prova spynininkų gizelio Grunau, kuris ka ne gerai padarūs mokinčius muše su įkaitinta geleže ir 13 mokytinių tokiu būdu sužeidė. Užtai sudas nuspreudė jį ant pusės metų kalėjimo. Geras mat mokinto jas, nėra ką sakyti!

Tilžės sudas nusudijo darbininką Jurgį Kenklį iš Pagėgių ant nedėlios kalėjimo užtai, kad jis su diržu muše savo pačią todėl, kad ji su juom nenorėjo lietuviškai mlestiesi Šeštinių dienų.

1 d. spalio Moriskiemuose nesugauti vagiliai nuo ganyklos pavogė du arklius vertės 1500 markių ukininkui Jančiui.

Karkleje ukininkas Peceelis buvo savo valti bemazgojas, kaip kaimynas pašaukė, jog kudikis plaukia ant vandens upėj. Pecelis šoko į upę ir kudikį iš vandens ištraukė. Tik ant kranto išvydo, jog tai yra lavonėlis jo pusantro metų dukters, kuri teratė į upę įpluti ir prigirė.

Iš vienu namų Tilžėj istruko paukštis papėga ir lakiojo po daržus Gastuose ir Skaisgrinose ir po kitus kaimus. Kadangi paukštis moko kalbėti ir su tuom nesilepė, o čia kalbančio paukščio nieks ne matė, tai žmonės, išgirdę jo kalbą, persigando, tikėdami, kad tai yra velnias. Ant galo Gruenebaume kalbantį paukštį sugavo ukininkas Barkowski ir išliusoavo Prusų Lietuvą nuo nešiojančio paukščio pavidalą velnio.

Ant važiuojančių skersai šenių naujai dirbamo geležinkelio nuo Pagėgių į Lauksargius ukininkų Mediskiemų kaimo, M. Šepoko ir Andriaus Stašulio užbėgo darbininkas traukis; vežimas likosi sudaužytas ir jame buvę lietuviai ukininkai išpuolė ant kelio. Šepokas likosi įgalvų sužeistas, o Stašulius su laužė koją, kurią Tilžės ligonbuty, kur Stašulis liko atgubentas, su visu nupiovė.

Netoli Pilavos, laike smarkaus vėjo užbėgo ant sudimos maskoliškas laivas „Mercuras“. Jurininkai laivą apleido.

Terp Gurnių ir Kovalių, bėgantys nuo Karaliaučiaus į Eitkunas traukis pervaziavo tris arklius ukininko Spato iš Berkovinių ir užmušė juos ant vietos.

Oberprezidentu Prusų Lietuvos liko paskirtas Potsdamo prezidentas grafas Moltke; dabartinis Lietuvos viršininkas Riehthofen pasitraukia nuo vietos.

Iš Amerikos.

Ir namieje ne valia pasigerti.

BOSTON, MASS. Šteto Massachusettso augščiausias sudas išdė nuspėdima, jog kiekvienas šteto gyventojas, jeigu nuo svajinančių gėrymų apsvaigęs protą, vis tiek kur tą padarytų, salione ar namieje, turi but sutruktuotas. Tegul todėl gyvenanti štete Massachusettso masy girtuokliai saugojasi per daug gerti, kadangi mat ir namieje pasigėrėjus policija turi tiesą areštuoti, o sudai gali uždeėti didelės baudimas.

Nepasiekiamas pranaszo.

NEW YORK. Garsus Chicago pranaszo Dowie iškeliauo su 3000 savo šalininkų į New Yorką, tikėdamas puse gyventojų atvesti prie savo tikėjimo. New Yorkie vienog Chicago pranaszo gero biznio ne padarė ir pinigų ne daugiausiai surinko. Ne tik New Yorko gyventojai ne atvedė ant gero kelio, bet 150 jo locų pavaldinių nuo pranaszo pabėgo, o kiti rengiasi teip jau keliauti namon, iš kur atkako į New Yorką.

Amerikos paczetas.

Amerikos paczetas negal but už pavesklą primtas, nors jo užlaikymas kaštuoja daugiau negu kokiame nors kitame krašte. Devynios dešimties įplaukinių ir išdavimų yra be jokios kontrolės; todėl ir gal čia ant paczo atsitiški visokios prigavytės. Mažiausiai aštunta dalis laiškų ne patenka į rankas tų, kuriems tie laiškai buvo siųsti.

1000 lenku įjeszo farmu.

Chicago lenkas Osowski iškeliauo į Oregoną ir Washingtoną įjeskoti žemės ant uždėjimo lenkiškos kolonijos. Iš Chicago rengiasi ant farmų keliauti tukstantis lenkų. Ir lietuviai, geriau padarytų, jeigu vietoj grusties į kastynes, apsigyventų ant farmų.

Prigavimas rando.

PORTLAND, OREG. Čianykštis laikraštis „Oregonian“ praneša, jog čia likosi susektos prigavytės prie dalinimo randui prigulincij žemės. Prigavėjų organizacija prisigavėjo didelius grazių randų prigulincij girių plotus. Organizacija turėjo padėtojus ne tik ter vietinių urėdinkų, bet ir generališkas žemės užveizdos biure Washingtono.

Rauples.

PITTSBURG, PA. Miestelį Alieghens siaučia terp žmonių gana smarkiai rauples. Pittsburgho sveikatos užbėgo uždėjo kvarentėn ant Alieghens gyventojų, kad nedaileisti atvilkimo epidemijos.

Sukury.

OKLAHOMA CITY, OKLA. Smarkus sukury beveik su visu sugriovė kaimą Hydro. Prie to 3 ypato likosi užmuštos, sužeistų gi yro daug.

6 ypato užtrozsko.

MARION, OH. Nuo priėjusio į kambartį, iš pertrukusios dudos, naturališko gazo, užtrozsko čia 6 ypato. Nėra vilties nė viena iš jų atgaivinti.

Nelaimės ant geležinkelio.

SACRAMENTO, CAL. Ant Central Pacific geležinkelio susimūdo du traukiai. Prie to 7 darbininkai liko užmušti, o daug važiuojančių liko sunkiai apkultų.

TOPKA, KANS.

Ant Rock Island geležinkelio, netoli Troy, susimūdo du traukiai. Prie to 14 pasażierių liko sužeistų.

KANSAS CITY, MO.

Ant Santa Fe geležinkelio, netoli Dean Lake patiko nelaimė geležinkelio traukį. Prie to moteris Salvation armijos vrininko Emma Booth Tucker likosi užmušta; pulkavinkas tos armijos Holand mirtinai sužeistas, ir 15 kitų ypato liko sužeistų.

CHARLOTTA, N. C.

Netoli nuo čia, ant Southern geležinkelio, iš šoko iš rėlių tavornis traukis. Prie to keturi trauko tarnai liko užmušti.

LA FAYETTE, IND.

Netoli nuo čia susimūdo traukis vežantis studentus, grįžtančius nuo bolės mitymo. Prie to 18 ypato liko užmušti, o apie 30 tapo sužeistų.

PUEBLO, COL.

Netoli Asphapa Creek, ant Santa Fe geležinkelio, užbėgo traukiai ant tilto, jis iššoko iš rėlių ir lokomotyva ir du vagonai nuo 100 pėdų nupolė į upę. Traukio vedėjas liko mirtinai sužeistas, o 12 kitų ypato tapo nors sunkiai bet ne mirtinai sužeistų.

Gaisrai.

NEW YORK. Ant Manhattan salos siautė didelis gaisras, kuris iš

naikino 20 namų. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 200000 dol.

NEW YORK. Sudėgė esančios netoli Peapack puikos iš marmoro pastatytos arklinčios milijonieriaus Blairo. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 100000 dol. Brangius arklius vienog iš ugnies spėjo išvesti.

PADMAH, KY. Šitame mieste siautė didelis gaisras, kuris vidury miesto išnaikino kelias didesnes paravinčias. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 250000 dol.

JOHNSTOWN, PA. Sudėgė čianykštis operos teatras. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 200000 dol.

PHILADELPHIA, PA.

Sudėgė javų krautuvės Baltimore ir Ohio geležinkelio. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 200000 dol. Prie gesinimo vienas ugnagesys sudėgė, o penki nugriuvusios sienos liko sunkiai sužeisti.

Explozijos.

NIAGARA FALLS, N. Y. Įtaisog Niagara Power Co. atsitiko eksplozija, kurios 3 darbininkai liko užmušti, o penki sunkiai sužeisti.

SOUTHFIELD, IND.

Praplito čia paskalas, buk dirbtuvės Illinois Steel Co. eksplozivą dinamitas ir į šmots sudraškė 7 darbininkus. Kompanija sako, jog eksplozijos ne buvo, bet kiti paskalų laikų už teisinga. Katros pusės teisybė, nežinia.

Iš darbo lauko.

NEW YORK. Čianykštiai stiklo lygintojai parikalavo pakėlimo algų nuo \$18 ant \$21 ant savaitės. Darbininkai reikalauja teipogi pripažinimo jų unijos. Jeigu darbininkų reikalavimai taps išpildyti, be abejonės dirbtuvų savininkai pakels auklionių prekes ir nuo pirkėjų dvigubai atlups pakeltas darbininkų algas.

HAVERHILL, MASS.

Winceall & Co. žėvėryk dirbtuvės prigulinti jau nuo pusantro metų prie unijos darbininkai gauna tokias algas kaip ir neprigulinti. Dabar darbininkų algos liko truputį pakeltos. Darbininkai tikisi daugiau negu iki šiol uždribti.

ST. LOUIS, MO.

Terp parodos rengėjų ir darbininkų užimė nesutikimai, kurie gal pagimdyti štraikus; parodos rengėjai vienog tikisi užimimus nesutikimus prafalinti ir tokiu būdu užbėgti už akių besirengiantiems štraikams.

CHICAGO, ILL.

Konservavimo dalies darbininkai čianykštį gyvulių piovinių pakėlė štraiką. Darbininkai reikalauja pakėlimo algų ant 25c, už darbo valandą, o darbininkai ant nesutinka.

MEMPHIS, TEN.

Stovinti čia garlaiviai ne gali išplaukti, kadangi ne gali gauti negrų prie darbo. Negrai reikalauja po \$125 ant mėnesio algų. Už pigesnę prekę jie ne nori tarnauti ant garlaivių.

POTTSVILLE, PA.

44 kastynės kietų anglių, ant pakėlimo anglių prekių, bus uždarytos ir per tai 80-000 darbininkų per savaitę ne turės darbo.

NEW YORK.

Organizacija tiltų ir geležinių budavonių darbininkų suorganizavo štraiką ant iškovo jimo pripažinimo vietinių unijų didesniuose Amerikos miestuose.

TERRE HAUTE, IND.

American Car and Foundry Co. sumazino darbus ir per tai 1000 darbininkų atsirado be darbo.

CUMBERLAND, MD.

Southern Coal Co. uždarė čianykštias savo kastynes ir per tai 300 darbininkų atsirado be darbo.

YOUNGSTOWN, OH.

Prasidėjo darbai čianykštiose Carnegies plieno dirbtuvėse. Prie darbo pačiu 5000 darbininkų.

CAMBRIDGE, OH.

American Sheet Steel Co. prasiakė uždaryti čianykštias savo dirbtuves. Per tai 1000 darbininkų atsirado be darbo.

PITTSBURG, PA.

Sudėgė varstotai geležinkelio Pittsburgh ir Western Allegheny ir per tai 500 darbininkų atsirado be darbo.

COLUMBUS, OH.

Independent Window Glass Co. numazino, su darbininkų pritarimu, jų algas.

BUTTE, MON.

Likosi uždaryti čianykštios plieno dirbtuvės ir per tai 6500 darbininkų atsirado be darbo.

ST. LOUIS, MO.

Vežėjai St. Louiso expresinių kompanijų, iš viso 400 vyrų, pakėlė štraiką.

CHICAGO, ILL.

Susitvėre čia priešinga unijoms organizacija.

182 Lietuvosku dirvu.

Iš Elizabeth, N. J.

Pereitą savaitę per 3 dienas šitose aplinkinėse smarkiai lijo; lytus pagimdė tvenkus, kurie užliejo keletą namų. Žmonės tikėjo, kad pasikėlė ir jures nūnės miestas, bet lytus nustojo ir užstojo giedros šiltos dienos.

Yra čia apie 2000 lietuvių. Yra lietuviškos draugystės: Sv. Kazimiero, Sv. Juozapo, Sv. Jurgio, Lietuvos Sunų ir kuopos abiejų susivienijimų; šių vasarą susitvėrė nauj. Sv. Petro ir Povilo Dr-tė, o neseniai susitvėrė Sv. Razančiaus moterų Dr-tė.

Terp mūsų lietuvių nėra sutikimo, net draugystės susirinkimai retai atsibūva bė barmių ir tai visai nereikalingų, nes barasi paprastai už mažmožius. Ant pastutinio susirinkimo Sv. Kazimiero Dr-tės šanariai pradėjo bartiesi dar neprisidėjus mityngui, o barmys buvo asubškos, sanariai susirinko ant mityngų užbaigti kitų užgimimus nesutikimus. Dabar geresni vadovai iš draugystės, tapo išmesti. Nesutikimai, kaip paprastai pas mus, užimė už tikėjimą, kuris nieko bendro su draugystės reikalais ne turi; imetė iš draugystės tos sanariai, kurie nesineša į bažnyčią malonknygių, bet meldžia Dievo malonės ne iš knygų, bet iš širdies. Dabar draugystė nėra sumanesnių vadovų.

Ir teip gyvenime nėra terp čianykštį lietuvių sutikimo. Subatmės ir nedėlios retai apseina bė peštiny; suduose pilna lietuvių provų. Argi kunigas ne galėtų mūsų lietuvių pamokyti doroisio pasielgimo? Kodėl jis nesistengia naikinti juos nesutikimus, bet stengiasi juos kuo ilgiausia palaikyti? Juk nesutikimų ne geidžia Dievas.

Čia pasimetė keletas nuo seniai gyvenančių, taigi iki šiol matyt sutinkančių porų. Moterys palieka vaikus, o patios bėga su kitais. Čia plati dirva mūsų kunigui naikinti papiktinimą, bet jis to nedaro. Vietoj taikyti nesutinkančius, jis velija juos dar pudyti. Tas vienog išduoda kuoniekiausius vaistus.

Kitur lietuviai deda aukas ant visokių tautiškų reikalų, kaip moka, teip darbuojasi ant tėvynės labo. Pas mus nieko tokio ne matyt, ne matyt nė nurok, ką gero mūsų tautai padaryti. Tokia daugybė lietuviškų draugysčių gėlė ir kuo gero mūsų tautai padaryti, bet jos nieko gero ne daro ir paraginti prie gero nėra kam. Tie, kuriems priderėtų tą daryti, užtautos labą mažaisiais rupinasi; per tai ir stovime mes užpakaly kitų vietų lietuvių, net tokių, kur jų yra dešimtį kartų mažiau.

Mūsų lietuviai ne nori skaityti laikraščių ir moksliškų įturio knygų, kadangi, pagal jų nuomonę, knygos tokios šluptarnių rašytos. Ką gi, rodosi, dievotumas su mokslo gali bendro turėti, kuom gali moksas kenkti keno nors tikėjimui, jeigu moksas tikėjimo klausimais neuzsiminėja? Kodėl dievoti ne parašo ir neileidžia moksliškų knygų?

Apie kokias nors aukas ant tautiškų reikalų pas mus ne galima nė užsiminti, kadangi nieks reikalo tokių aukų suprasti ne nori. Kitur ant tautiškų reikalų aukauja lygiai pavienios ypato, kaip ir draugystės, iš mus miesto apie kokias nors aukas nieks ne misionija.

Ant susirinkimo čianykščio Ukės Klubo p. Makauskas užmanė parengti prakalbą ir pranešimus apie visokių tautiškų reikalus, kurie mus pamokintų geriau pildyti mūsų pareigas. Susirinkę ant to sutiko ir nutarė parengti tokias prakalbas, parsikviesti kalbėtojus iš kitur.

M. Varguolis.

Čianykščios dirbtuvės pradėjo silpniau dirbti, pertai daug darbininkų yra be darbo.

20 d. spalio atlošė čia teatras; duota buvo drama „Keistutis“; teatras loše Brooklynio Teatraliska Simano Daukanto Dr-tė. Nors šitas veikalas yra patriotiškas, ne užgauna niekieno tikėjimiskų jausmų, bet teatras basiai išgaidino mūsų karštus, bet menko proto katalikus fanatikus, kadangi mat kas ten paleido paskalą, kad teatras yra bedieviškas; žinoma, padarė tą ant juoko, o mūsų fanatikai, nieko nežinant, palaikė tą už teisybę ir tikėjo, kad buvę ant teatros ne gaus nuodėmių atleidimo ir ne galės patekti į dangų. Todėl čianykščios katalikiškos draugystės: Sv. Juozapo ir Sv. Petro ir Povilo ant mityngų nutarė net bausmę uždėti ant tų sanarių, kurie eis ant teatros. Matyt terp čia draugysčių sanarių, ne vieno, kuris suprastų teatros vertę, jeigu galėjo teip kvailus natarimus užgirti.

Teatras vienog nusidavė gražiai ir bė tų dviejų draugysčių. Salė

buvo pilna žmonių. Visi buvo užgandėti, nes dar tokio gražaus perstatymo ne buvo matę. Tam sunų ne buvo, nes tie, pabėgę nuodėmių, ant teatro ne atėjo; užtai atėjo, visi protinesnėjie lietuviai ir to nesigailėjo. Visi pamatė, kaip lietuviai, paprastai darbininkai, moka lošti teatrus; pamatė ant scenos senovės lietuvių gyvenimą ir mūsų didžiausią karžygį Keistutį.

Jeigu Elizabeth butų tankiau parengti toki puikus pasilinksminimai ir mūsų fanatikai gal su laiku suprastų, kad teatruose nieko blogo ir bedieviško nėra. Tas išeitų ant visų naudos.

Iš Brooklyn, N. Y.

11 d. spalio prasidėjo čia diskusijos apie visokių mūsų reikalus. Kalbėtojų buvo 8. Diskusijos traukėsi 2½ valandoms. Pasibaigus diskusijoms, p. J. Lukauskas užmanė sumesti po kelis centus ant tautiškų reikalų. Draugai tam užmanymui pritarė ir sumetė 2 dol. ant naudos mūsų moksleivių ir Dr-tės „Aušros“ fondo. Ant susirinkimo likosi pakeltas užmanymas, kad draugysčių sanariai mokėtų po vieną centą ant mėnesio ant tautiškų reikalų (galima ir centines aukas įvesti ir kolektouoti ant tautiškų reikalų ant kiekvieno susirinkimo. Kolektouojant, aukas meta tik tie, kurie nori; kolekto to dėl skriaudos niekam nepadarytų, o ant tautiškų reikalų, kokių turime daug, visus susirinkimų keli dolariai viršaus. Rd.).

Brooklyniečiai: neužmirškite ateiti ant diskusijų, kurios atsibūva kas antrą nedėdienį, 2 valandą po pietų, pn. 73 Grand st.

Susirinkus ant naudos Aušros Dr-tės pinigų prisidėjame.

Kazys.

Kaip buvo laikraščiuose garsinta, prieš besiturančius rinkimus čianykštė Lietuvos Sunų Dr-tė 25 spalio parengė viešas prakalbas paaiškinimui darbininkų reikalų. Kalbėtojai buvo šie: J. Perkunas iš Newarko, J. Palubinskis, K. Baltūnas, J. Lukauskas ir J. Šunskis. Kalbėtojai išrodinėjo demokratų ir republikonų prigavytės; ragino žmones prie skaitymo naudingų knygų ir laikraščių.

Žmonių prisirinko pilnutėlė salė, ne truko šiom kartu nė jau nuomėnės. Laikė susirinkimo už išulaiskė ramiai, išėmus unijos prezidentą, kuris laike prakalbų pertraukinėjo kalbas. Susirinkimo prezidentas Buchinskis užmanė, kad nemokantys priderant užsilaiykti butų laukan išmestas. Visi susirinkę pakėlė rankas, pritarė išmetimui tvarkos ardytojo. O vienog jis yra prezidentu lietuviškos darbininkų organizacijos, skaitančios apie 700 sanarių!

Gerasis.

26 d. Spalio, ant salės pn. 103 Grand str., Lietuviškų kriaucių unija parengė susirinkimą ir prakalbą, ant išaiškinimo politikos reikalų.

P. V. Karalevičius, atidarus susirinkimą trumpoj kalboj paaiškinęs mierį susirinkimo, ant pirmo kalbėtojaus perstatė p. V. Karalių, kurs savo kalboje nurodė aiškiai, kokių būdu lengviausiai galima pagerinti buvį ir pastoti laimingsniais. Toliau aiškino naudą susirinkimui, prakalbų ir mūsų emigracijos.

Toliau kalbėjo p. Alex. Lapas, kurs savo kalboje aiškino politikos siekius ir nurodė yvairių partijų politikas skybes.

Potam p. Petronė Karalienė deklamavo eilės, specialiai susirinktas, garsių autorių ir pritaikintas prie darbininkų padėjimo; kas padarė didelį įspūdį ant klausytojų.

Pagaliaus kalbėjo p. Antanas Milleris. Jis savo satyrišką kalbą nurodė daugybę draugijinių atsitikimų, ir savo kalba daugumą prajuokino.

P. J. Zaliauskas aiškino senumą lietuviškų darbų ir jų vertę; teipgi ragino kilti prie politikos.

P. Jos. Šunskis, savo trumpoje kalboje, paaiškinė socializmo siekius ir jų naudą.

Ant galo kalbėjo p. Jonas Steponaitis. Jis terp kitko aiškino uždėjimą unijos ir jos gyvenimą. Ant to susirinkimas pasibaigė.

Susirinkusių, kaip vyrų teip ir merginų, buvo gana daug, visi užsilaiskė ramiai.

Svečias.

Iš Mananoy City, Pa.

Nr. 48 „Lietuvos“ patilo iš Mahanoyaus korespondencija su neteisingomis žiniomis. Korespondentas užmeta mūsų kunigui, buk tas, surinkęs apie 80000 dol. ir uždėjęs kalbą, kurio, yra prezidentu ir buko po bausmę neleidimo į dangų, liepia lietuviams nešti pinigus į jo globoj esantį banką. Bankas likosi įsteigtas ant visų lietuvių naudos ir ištikio jie iš to

turi naudą. Bankas buvo lietuviams reikalingas, kad išliuosuoti juos nuo išnaudojimo svetimtųjų (ar čianykštis lietuvių išliuosuos nuo išnaudojimo, tą tik ateitis parodys; dabar jau didelis nuopelnus pripažinti butų per anksti. Rd.). Pirmiau juk nė vienas bankas ne mokojo palukų (visi bankai nuo sudėtų pinigų moka ir mokojo palukus; teip yra ne tik Amerikoje, bet visur; jeigu Mahanoyaus bankuose lietuvių ne gaudavo palukų, tai tas galėjo atsitiški tik per tai, kad jie dėjo į banką pinigų vien ant užkavojimo, kaip bėgančius depozitus, kuriuos kiekvienoj valando galima atgauti. Rd.), o dabar, nuo atsiradimo lietuviškų bankų ir angliški bankai moka 4% ant metų (tas atsitiko tik per tai, kad dabar lietuvių žino ant kokios rnkondos pinigų į banką padėti; tai patį procentą butų gavę ir pirmą, jeigu savo pinigų būtų zinoję ant kokių išlygų padėti. Tame nuopelnų ypatingi lietuviškų banko nėra. Rd.).

Toliau korespondentas rašo, buk daugumas lietuvių leidžia savo vaikus į publiškas mokyklas, o kunigo įsteigtą lanko vos tik keli vaikai. Tas teipogi neteisybė, nės lietuvišką parapinę mokyklą lanko apie 70 vaikų. Minėto mokyklą įsteigė ne kunigas, bet patys lietuviai; jeigu ji ne gera, tai ne kunigas tame kaltas (mūsų parapiškos mokyklos, ne vien Mahanoyų, užlaikomos už žmonių pinigų, bet rėda jos kunigo; todėl už jų gerumą ar negerumą atsakyti pats kunigo. Rd.), bet patys lietuviai.

Tris metai atgal kunigas buvo užmanęs statyti atsakančią mokyklą triobų, bet ant mokslo, vertės užmanymo ir viskas pasiliko po senovę. Taigi ne kunigas kaltas, bet patys žmonės (gerumas ar negerumas mokyklos nesiremia ant jos triobos, bet ant mokslo, koks yra suteikiamas ir ant mokslo, jeigu mokykla ne gera, tai tame mes žmonių kaltės ne matome. Kunigo pareiga perstatyti žmonėms ant ko remiasi negerumas ir ko reikia ant pagerinimo; nuo menkiaų suprantančių ne galima per daug reikalauti. Rd.).

Aš nelaikau kunigo pusę, bet man eina apie teisybę. Aš su kunigu ne jokį reikalą neturiu; jis man iš saklykos teipgi yra vardu ir pravardė išlaukęs už gaivinimą. Susiv. Liet. Amerikoje kuopos, bet aš noriu eiti teisybės keliu, kadangi tik prisilaikydami teisybės, mes galime sulaukti gerų vaisių.

Zinia apie uždėjimą zokono yra tai tikras prasimanymas, ne vertas, kad apie tai kas rašytų. (Iš žinių patilpusių „Zvaigždė“ galima manyti, kad tas nėra prasimanymu. Rd.).

A. B. Strimaitis.

republikos gyventojų yra taisyklės didelis nepateiktis.

Mieste Tiflės ant važiuojančio su patia Kaukazo generalgubernatoriaus, kunigaikščio Galicino, užpuolė trys čiabuvių ir gana sunkiai su peiliais sužiedė galvas.

Mieste Meksiką koksai Toscana, ką tik paleistas iš kalėjimo, šovė iš revolverio penkis kartus į to krašto prezidentą, generolą Diaz, bet šiuo prezidento neuzgavo.

Ant Kaukazo, netoli Berlyno, kalnų gyventojai užpuolė ant karinių arklių, paveržė 120 arklių ir užmušė šešis karveivius. Atlikę savo darbą, su paveržtais arkliais pasislėpė kalnuose.

Japonijos pakrantės susimūšė garlaivys "Progress" su "Tokai Maru". Paskutinis paskendo. Iš buvusių ant jo 100 žmonių, tik 56 išgelbėjo, kiti prigrė.

Mieste Arequipa, republikoje Peru, Pietinėje Amerikoje, nepažįstamas vyriškis šovė tris kartus į buvusį šios respublikos prezidentą Romoną, bet šiuo nei pataikė. Šovėjų pasisekė pabėgti.

Laikraščiai praneša, buk daugelis inžinierių, dirbusių maskolišką geležinkelį per Mandžuriją, pateko po sūdą, kadangi kelias ne gerai padirbtas, inžinieriai daug milijonų rublių maskoliško rando pinigų supylė į savo kišenių.

Paryžiu, darbo beržė, užgimė mūštinės tautos susirinkimai ir policijos. Mūštinės 45 policistai ir 100 darbininkų likosi sužeisti. Suareštavo 100 darbininkų.

Mieste Charlottenburge, netoli Berlyno, 1 d. lapkričio pasimirę garsūs vokiečiai istorikas, profesorius Berlyno universiteto, Teodoras Mommsen.

Maskolai rengia garlaivijų liniją tarp Sibiro ir portu Vladivostoko ir Suvienytų Valstijų portu ant Pacifiko.

Visokios Italijos kraštuose nuo smarkių lyčių užgimė tvanai, kurie dang blėdies pridirbo.

Nauji Rasztai.

Iš gyvenimo lietuviškų vėlių belvinių. Surinko Dras J. Basanavičius. Chicago. Spauda "Lietuvos". 385 pusl. ir 83 pusl. tiazgos.

Jangoj telpa aprašymas lietuvių įtikėjimų ir nuomonių apie dvasias ir vėlius; plačiai aprašytas numirėlių laidojimo būdas. Pasakų telpa knygoje 825 apie: rojų, žyčių ir pekų; Apie gilių, marą bei kolera; Apie myrio pranešimą, apie mirštančio svečius; Apie pavaldą vėlių; Kas vėles mato; Apie dvasių sergus bei dvasnių; Apie vėles per šermėnį bei laidotuves; Apie vėles mirusių; Apie vėlių namų grįžimą; Apie sukvietimą vėlių; Kaip ilgai dvasios ant žemės pasilieka; vėlių giedojimai an kapinų; apie vėles bažnyčioje; apie vėlių medžiokles; Apie vėlių pulkus ir kelių; kaip vėlės žmonis kankina; kodėl dvasios turi vaidyti; Apie visokių dvasių pasivaizdavimus; kaip dvasios vaidijasi ant pilekėlių ir kitur; apie slogečius; Apie prakreikus, Apie vaidilius, Apie vėlius.

Taigi, kaip matome, yra labai didelis vyriausis patilpusių knygoj pasaly. Jos ne tik turi neįsakatyti didelę mokslišką vertę, bet ir mažai apviesatam smagu bus kas skaityti. Pasakos visos surinktos iš žmonių lūpų. Už surinkimą jų priguli didelė padėka Druai Basanavičiui.

Apart šios knygos, dar 3 tomai Basanavičiaus surinkty vyriai pasakų spaudinasi "Lietuvos" spaustuviėje. Vėliau spaudinasi Dro Pietroli Rastai, kuriuos Dras Basanavičius jau baigia rankioti į vieną knygą.

Robinsonas Kruzis arba pasekmes nepakunumo. Morališka apysaka. Antra pertaisyta laida. Chicago. 1903m. Išeista "Lietuvos". 83 pusl.

Yra tai antra laida žinomos apysakos. Pirmos laidos lygiai kalba, kaip ir rašyta buvo ne geriausia; antroje laidoje ir kalba grynai ir rašyta šiaudien su raštuose vartojama. Knygute todėl verta nusipirkimo, ypač tėvai turėtų pirkti ją pasiskaityti vaikams.

Nauji isradimai.

Italijonas Buredetti iš Milano padirbo lengvą serdoka, kuris juom užsidengusis saugoją nuo smarkiųjų šuvių. Atlikto bandavonės išpuolė su visu pasekmėm.

Kaufield, gyvenantis štetė Indiano, išradė būdą dirbimo nesukuliančio stiklo. Atlikto bandavonės buvo su visu pasekmėm. Kokiū būdą Kaufield suteikė stiklui neįsipašytą tvirtumą, tą laiką jis paslėpė.

GAMTOS PAJIEGOS

IR KAIP IS JU NAUDOTIS.

Pagal Bitnerą.

paveikslėlio augščiau esančio, kairėje pusėj grustuvas vos pradeda kilti augštin, prieto užlanga v savo sunkumo ir oro spaudimo yra uždaryta; keltant augštin grustuva, ruimas po juom darosi didesnis, per tai ir čia esantis oras stojasi labiau praskiestu, jis ne įstengia atsverti atmosferos spaudimo ant vandens paviršiaus šulinį; per tai vanduo iš šulinio kyla tiesiog augštin į pompos dūgtį per grustuvo. Nusileidęs žemyn, grustuvas spaudžia tą vandenį. Uždanga V, pompos dūdoj užsidaro, užtai grustuvo uždanga v atsidaro ir vanduo, pasikėles augščiau, užima ruimą augščiau grustuvo. Pasikėlus vėl augštin grustuviui, jis okelia tą augščiau jo esantį vandenį ir jis išteka per pritaisytą rindelę laukan, o tuom tarpu po apačia grustuvo įeina tokiu jau būdu vėl vanduo į cilindrinį iš šulinio. Augstis pasikėlimo vandens H paeina nuo atmosferos oro spaudimo, kuris gali pakelti vandenį vidutiniškai iki 10 metrų (33 pėdų); kadangi vienog iš cilindriero ne galima su visu oro išvartį, tas gį, kuris pasilieka cilindrieroj, tieposgi spaudžia ant besiveržiančio ir jį vandens, tokiu būdu vanduo pompose gali but pakeltas iki 6—7 metrų (19—23 pėdų). Jeigu augstis H bus didesnis, vanduo ne gali pasikelti iki grustuviui arba net iki dūdos, kurioje yra grustuvas.

Ant pakelimo vandens ant didesnių augštinų, naudojasi iš spaudžiančių pompų, kuriose uždanga išėjimui vandens yra ne padidame grustuve, bet dūdoj D. Prie pasikėlimo grustuvo šitose pompose, uždanga V trunkiančios vandenį dūdos pasikelia, o uždanga V, po įtekme spaudimo prisirinkusio ant jo viršaus vandens, užsidaro. Besileidžiant grustuviui žemyn, uždanga V užsidaro, grustuvas vandenį lankan per atsidariusią uždangą v į dūdą D. Kaip tik klimas grustuvo apstiploja, uždanga v užsidaro. Grustuvo dūda tokiu būdu su visu atsiskiria prie įtraukimo vandens nuo spaudžiančios dūdos, o prie pakelimo nuo trunkiančios dūdos; augstis pasikėlimo vandens todėl šitose pompose niekuom neprubežiuotas, augstis gį įtraukimo H pasilieka tas pats, ką ir paprastose pompose, taigi 6—7 metrų.

Apie kitokias pompas mes ne kalbėsime, o perėjime prie motory varomų su pagelba oro krutėjimo, taigi varomų vėjo.

Visiems pažįstamose vėjiniuose malunuose mes suanaudojame tik mažutėlį dalelę oro krutėjimo, taigi vėjo.

Vėjinių malunų daug yra visokiuose Europos kraštuose. Antai Holandijoje 12000 ratų, varomų vėju, traukia iš žemumų, vadinamų polderais, vandenį ir tokiu būdu tos žemumos, buvusios pirmą jurių dugnų, likosi paverstos ir dirbamoms vaisingus laukus. Vėjas varo malunus valimui grūdų, vandens pakelimo mašinai, ventiliatorius ir tt. Iš oro krutėjimo mes naudojamesi prie sortavimo grūdų arpose, vėtymu; dumplės ant palaikymo ugnies kalvės ir tt. Vienu žodžiu, iš oro krutėjimo žmonės savo darbuose naudojasi nuo seniai ir ta pajėgia paveldina žmogui darba.

Didžiausią vienog civilizatorišką įtekmę turėjo pasinaudojimas iš oro krutėjimo ne naminuose žmonių reikaluose, bet jurininkystėj. Atsiminkime tik, kiek tukstančių žėglinių laivų dar šia dien, esant garlaiviams, vėjoja tavorus per jures iš vieno krašto į kitą, iš vienos mūsų žemės dalies į kitą. Garlaiviai atsirado ne seniai: šitas matyt atgal jų visai ne buvo, visi važiojanti tavorai ir žmonis, net kariški laivai, buvo žėgliniai. Suprahtama todėl bus visiems, jog pritaikymas oro krutėjimo, taigi pasinaudojimas iš vėjo jurininkystėj didžiausią ant civilizacijos turėjo įtekmę.

Kapitonai žėglinių laivų turi turėti didelę pažintį oro, turi mokėti naudotis iš oro krutėjimo, kad laivas galėtų nuoplaukti ir pakirsti vietą, kadangi retai pasitaiko, kad vėjas pūstų tiesiog teip kaip reikia; tankiausiai žėglinių laivų vedėjams reikia naudotis iš vėjo pučiančio iš šonų. Todėl viršininkai ir jurininkai žėglinių laivų turi mokėti teip nustatyti žėglius, kad vėjas ir iš laivo šono pučiantis, galėtų vartyti jį į paskirtą vietą. Todėl tai musiuose terp laivynių ant jurių priešai dabar kanuolių suviais stengiasi išardyti mašinas, kadangi joms sugedus, dabartiniai gariniai laivai ne gali plaukti, kur nori, be masinių jė tų pradžio, seniau gį stengėsi pirmiausiai išnaikinti stiebus ir kitokius prietaisus išplekimui žėglių, kadangi be jų laivas teiposi buvo atiduotas ant jurių vilnių malonės, turėjo prazuti.

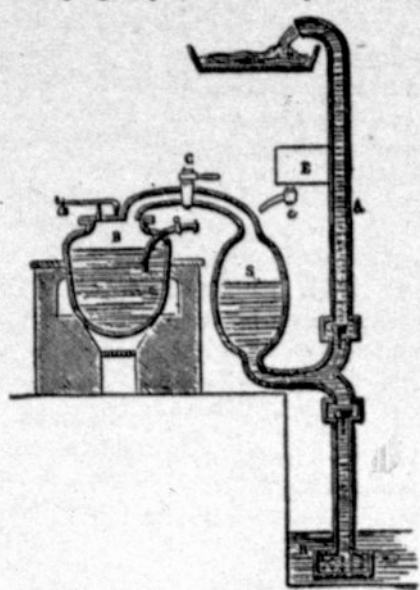
15. Istorija garinių mašinų. Mašinos Watto ir jų pagerinimai. Gariniai katilai ir jų apkurimas.

Dar didesnę įtekmę negu vėjas, ant civilizacijos mūsų žemę apgyvenančių žmonių turėjo pritaikymas garo ir išradimas garinių mašinų. Pirmus pasistengimus pritaikyti garą prie varymo mašinų atliko profesorius Marburgo universiteto Papin du šimtai metų atgal ir tas į teip trumpa laiką padarė žymias permainas civilizacijoje tautų gyvenime, perkeitė išdirbystę. Šia dien mūsųose terp laivynių ant jurių priešai dabar kanuolių suviais stengiasi išardyti mašinas, kadangi joms sugedus, dabartiniai gariniai laivai ne gali plaukti, kur nori, be masinių jė tų pradžio, seniau gį stengėsi pirmiausiai išnaikinti stiebus ir kitokius prietaisus išplekimui žėglių, kadangi be jų laivas teiposi buvo atiduotas ant jurių vilnių malonės, turėjo prazuti.

Sildydami vandenį iki atsakančiam šilumai laipsniui, mes jį paverčiame į garą, verdamis vanduo iš palengvo persikeičia į garą; garą uždarojė į siurą indą ir naudojamesi iš pajėgos, su kokia jis stengiasi iš to anksto ruimo išiversti.

Papin pirmutinis užmėnė padirbti mašiną, paremtą ant suanaudojimo garo ypatybių. Iš tikro iš Papino nurodomo pasinaudojimo Severy ir 1696 metuose padirbo pirmutinę

garinę mašiną. Mašina ta buvo padirbta ant sekancijų pamatų. Sildydami vandenį katilė B, mes apturime iš vandens garą, kuris pirmiausiai pripildys rezervuarą S ir dūdą A,

Garinė mašina Severy.

is kur ištums orą. Uždare krana C, atidaro krana rezervuaro su šaltu vandeniu e, vanduo tekės į indą S, kur nuo to sutirštės garas, pavirs į vandenį ir tokiu būdu tame inde pasidarys beorinis ruimas, tai yra, pasimazys atmosferos spaudimas. Dėl to vanduo iš rezervuaro R pasikels augštin ir pripildys dalį indo S ir dūdą A.

Atidarysime vėl krana C ir išleisime iš katilo garą, kuris, suprantama, ištums vandenį iš indo S ir suvars į dūdą A, kadangi jis į rezervuarą R sugrįžti ne gali dėl užsidaro nuo vandens spaudimo apatinės uždangos, augstyn gį jis gali liuosai pasikelti. Augstis, ant kokio pasikels vanduo, paeis nuo pajėgos garo spaudimo. Paskui, uždarysime vėl sutirštėjimą garo ir naują pasikėlimą vandens iš rezervuaro R ir tt.

Ant pakelimo vandens ant nedidelių augštinų, naudojasi ant 65 metrų (apie 200 pėdų) augščio. Severy turėjo pakelti garo spaudimą katilė iki 6 atmosferų; nuo to didelio spaudimo nuolatai gedo dujų sujungimai, tirpo aplipinimai, pasitaikydavo, net gana tankios eksplozijos, todėl tai tos mašinos, kaip pavojingos, ne rado platesnio pritaikymo. Jos buvo vartojamos vien išradžijimui vandens didesnę triobes, vasarinuose priemiesčių gyvenimuose, soduose, parkuose, taigi visur, kur nereikėjo pakelti vandenį ant didesnių augštinų kaip 40 pėdų.

Papin išmislėjo naują mašiną pakelimi vandens su garo pagelba.

Šitojė Papino mašina padirbta buvo sekanciai: tuščiam, uždengtam ant viršaus cilindrieroj su drūčiai įtaisytu dugnu, sandariai įtaisytas gali krutėti grustuvas, pritvirtintas prie rėmų, einančių per viršutinį cilindriero stogelį. Grustuve yra skylė, kurią sandariai uždaro rėmas cilindriero stogo; rėmas tas gali slinkti per cilindriero stogą.

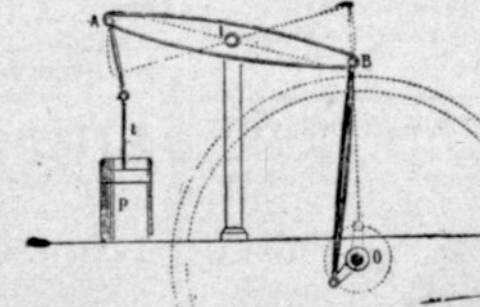
Cilindrieroj, per šildymą, paverčia į garą truputį vandens; grustuva pakelia su bloko pagelba ir viršui jį sulauko su pagelba atsakančios užstomos. Vandens garai per skylę, esančią grustuve, iš cilindriero išvaro orą ir išplatina jame; paskui, uždare skylę stogelio rėme, užgesiname po cilindriero ugnį, per tai vandens garai atsala ir persikeičia vėl į vandenį, iš kurio pasidarė ir tokiu būdu po grustuva pasidaro beorinis ruimas. Prasalinę užstoma, priverčiame grustuva nusileisti žemyn, stumia jį žemyn atmosferos spaudimas. Tokiu būdu sunkenybė pasikelia augštin, vis tiek, kas ji ne būtų, arba, kitaip sakant, bus atliktas darbas.

Pirmutinį pagerinimą Papino mašinos atliko du angliški darbininkai, Newkoman ir Kowley. Pagerinimas rėmėsi ant to, kad jie, ant suskubimo sutirštėjimo garo, bandė išardyti cilindrį su garu, pildami ant jo šaltą vandenį.

Newkoman mašinos buvo vartojamos vien ant pakelimo vandens. Svarbiausias jos negerumas buvo tas, kad per tai daug garo be jokios naudos prazudavo.

Tą neparankumą prašalino Watt. Jis išradė specialią prietaisą sutirštinti garą, teip vadinamą kondensatorių, kurį pritaikė iš lauko prie cilindriero, laikandą garą; kondensatorių eina iš cilindriero garas, atlikęs jau reikalingą darbą.

Toliau Watt panaikino nelygumą bėgimo mašinų, gimdomą nelygaus besikilnojimo ir besileidimo grustuvo cilindriuose. Su pagelba atsakančio rato, jis permainė tiesų besikilnojimą ir besileidimą grustuvo rankenos ir besikilnojant krutėjimą, ant rankenos užmovė sunkų ratą. Tasai ratas, pradėjęs krutėti, įsibėgino.

Perdavimas krutėjimo grustuviui su pagelba besikilnojimo rato O.

ges, po įtekmę inercijos, sukasi toliau per tą laiką, nors jo ne varo pajėgia. Tokiu būdu mašina, su pagelba tokio rato, darbuojasi lygiai net tuose tarpsuose, kada grustuvo krutėjimas nuo kilančio pereina į besileidžiantį žemyn. Prie rato volo pritaisto dirgus, kurie varo atliekančias koki darba mašinas. Tik pritaistius pamėnėti įsibėgimo ratą garinės mašinos atrado platesnį pritaikymą.

Toliau Watt išradė teip vadinamą „paralelogramą“, taigi dalį garinių mašinų ir šia dien neįojančią išradėjo varda. Su pagelba tos prietaisus kreivas rankenos krutėjimas likosi perkeistas į vertikaliską krutėjimą grustuvo, sujungto su pečiais.

(Toliau bus.)

Gundytojai.

Parasė A. Niemojewski.

kairiojo mano delno parašyta, jog pergyvensiu tuos, su kuriais privaiau apsieiti atsargiai.

Anna atsakė neramiai:

— Tai gal geriaus, kad jis neitų kalbėt su rabinu?

Kajafas nusišypsojo.

— Tegul kalba ir tegul jį mums čia atveda. Tada jau ne jis pats su juom kalbės.

Atsisveikino ir persiskyrė.

Jordanas buvo raudonas nuo spinduliu nusileidžiančios saulės, jo vandens ritos per turtingą klonį, apaugusia palmoms, vynmedžiais ir aljovoms. Išrodė kaip puikiausios žemės, žemės pažadėta, kur rodos niekad ašara nepasirodžmogs akyje, o žemiškas skausmas nepasiekė žmogaus širdies.

Ant kranto stovėjo builės žmonių ir žiūrėjo į einantį nuo upės žmogų, kuris keliavo galvą nulenkęs, lyg giliai užsidumojęs. Buvu tai ans jaunas rabinas:

Jo rubai baltavo ilgai teip želmėnų. Jis šio tolyn ir tolyn nuo upės. Paėjo jis pradžių link Jerichono, bet tuojaus pasuko į šalį. Medžiai ko tolyn vis buvo mažesni. Ant galo medžiai ir žolė vis išnyko ir prasidėjo tirai.

Žemė akmenuota ir smiltėta buvo tamsiai geltona. Tolyje matyti bavo melsvi kalnai. Kada rabinas žengė tarpe uolų, balsas jo žingsnių atsimušė kalnuose, lyg kas būtų ranka plakęs akmeninę sieną. Paskui uolos po truputį persiskyrė, pasirodė pakrauišės, plyšiai, o už jų riegsojo kalno viršūnės.

Tuomtarpu saulė nusileido ir tarpe uolų pasidarė tamsu. Pakrauišės išrodė nė koki juoduliai. Tik viršūnė kalno buvo skaisčiai raudona. Rabinas žengė į tą pusę.

Eidamas, nepakėlė nė sykį galvos, tik žiūrėjo į žemę. Iš po kojų šmūrkstėjo driekukas; kitur vėl išlėkė paukštukas, sušnypstė žaltys, riktėlėje erelis augstai padangės.

Lipimas ant kalno buvo sunkus. Prakaitas liejosi nuo jo kakto per veidus ant, barzdos. Kėpavos sunkiai, be perstoimo. Raudonos nusliko nuo kalno ir viršūnės paskendo tamsioj. Rabinas gį palengviam, kadangi aštrus akmens žeidė jam kojas.

Ant galo stovėjo ant viršaus kalno ir atsidedo. Tada tik apsižiūrėjo aplinkui, į dangų ir į žemę.

Žemė jau suvis paskendo nakties tamsumo; ant dangaus žvaigždės žibėjo. Rabinas žiūrėjo į tas žvaigždes, krutinė į klijosojis ir jis pajuto įstabų dvasios pakylimą.

Jam išrodė, jog plati žemė, yra tai laivas, o kalnas augščiau to laivo vieta, nuo kurios vadas išduoda paliepius jurininkams, į kur reikia plaukti. Jautė, jog jis viens toje valandoj nemiega ant laivo, apsvaisto kelią, kuriuom laivas tur plaukti per pasaulės jures ir jo balsas bus jurininkų išklaustas. Jo balsas ėmė stiprėti iš to blizgančio dangaus, iš tų mirkiojančių žvaigždžių ir to viso, kas buvo viršui ir žemai. O norint naktis jau užstojo, nors saulės šviesa jau užgeso, jis matė prieš save toli, matė tolimus dalykus ir suprato jų reikimą.

Pažiūrėjo vėl į žemę ir jo veidas išlėkė didelę meilę ir gilų galiesis jausmą. Per nakties tamsumą jis matė, kas dedasi nakties laike. Matė sumigusius savo namuose žmones, užnūdusius ganyklose piemenis ir miegančius ant kranto žuvininkus. Matė netekusius pastogės ir gyvenančius tiruose dėl puvantių juodulių ant kuno ir nuodigų puslių.

Ir dirstelėjo toliau; pažiūrėjo į gilumas širdies ir išminties sumigusių žmonių. Ir žiurdamas, nenusigando to, ką matė. Ir norint ašaros stovėjo jo akyse, bet buvo nusiramėjęs.

Sirdys tų žmonių buvo prastos, protai ne daug reikalaujanti; bet rankos drėbėjo nuo darbo, o badas jų vidurius kankino.

Pertai nenorėjo juos sudyt, bet geidė duoti jiems palengvinimą, suraminimą, nušluostytį jų ašaras, sustiprint ant dvasios.

Staiğa jam pasirodė, jog užpakalyj jo kaszin kas stovi. Atsigrėžė.

Nakties patamsėj ant kalno, prie pat jo stovėjo vyras su juodu veidu ir žibantiomis akimis. Žiūrėjo į rabiną ir tylėjo.

Tą žmogų jis matė jau keletą kartų. Nuo nekuriu laiko jis šio paskui minias, kurios lydojė rabiną nuo miesto į miestą. Kiekvienas geidė dailytė rabinio drabužių: jis gį niekadose ėe prisitartinio.

Kiekvienas prašė rodos, arba padodė savo opas; jįgi tylėjo ir stovėjo ištolo. Rabinis jo neaukšė artyt. Bet ans sekė paskui rabiną. Ejo per miestus, ežerų krantais, Jordano klijoms, per tirus ir atėjo paskui rabiną ant kalno.

Prisitartinio prie rabinio.

Ilgai žiūrėjo į rabiną, paskui atsidedo šalia jo ir prakalbėjo. Rabinas klausė, nepertraukdamas kalbos. Jis gį kalbėjo apie žemę, ką tiesiai po jų kojomis, apie užmigusius minias ir jų vargus. Toliau pasakė, esąs turtingu, bet tur tai nesuteiką jam laimės. Paklijo savo turtais toli ir ejo paskui rabiną, idant jam pėsizūriti, ką jis mslina ir veikia?

Ir pamatė, jog veikia jis dalykus neregetus, iš kurių stebisi prasčiotikai. Bet jis nepistebėjo. Nės rabinas veikė daug, bet nesilytėjo svarbiausio dalyko.

Paliuosuos nuo skausmo. Bet tas skausmas pūgrij. Nušluostuo ašaras; bet kitos tuo pasirodys akys ir riedės per veidus. Paklijo suklupusius; bet jie vėla parpuls po sunkumo prapaudos.

Matė, kaip apa krant, dirstelėjus rabinui į figos medį. medis nuo ugnies jo pažiūrėjimo nužudojo. Tikį, jog jeigu pažiūrėtų tokiu būdu į akmeninę uolą, ant jos išaugtų kedras. Bet rabinis nenor vartot savo galybę ant tuomlaikinės žmonių naudos.

Žmonės gį kentčia ir laukia. Rabinis yra ganytoju. Kodėl nemaitina savo kaiminų? Rabinis yra sąrgas: kodėl gį leidžia per vartus Badą, Skurdą ir — Rymą?

Papenkė burą, o rankos nesigiebs už svetimios gerybės. Nutildyk skily, o lopus nezeis prisakyti pranašų ir mokiniojtu. Tu esi stiprus, atkreipk save ausį ant akmeninės uolos, tegul kiekvienas akmuo pavirsta į duoną, o kiekvienas grumstas žemės į brangų akmenį; ir tegul tą duoną, tuos brangumynus paima tiktai ranką tą žmones.

Tą ištarę, išiesė rankas į pusę klijos.

Rabinis paslėpė delnuose savo veidą ir klausė, Jis gį kalbėjo toliau, vis su didesniu užsidegimu nors jo žibantioms akys buvo šaltos. Rabinį apėmė nesmagus jausmas ir jis atsakė:

— Kankini mane. Atsitrauk!

Ant kranto dangaus pasirodė mėnuolio ragas. Apieilinkės pasidarė dar rutesnės.

Spindulys poel ant veido rabinio ir to žmogaus, kuris nutilo, bet nesitraukė.

Rabinas dar vis slėpė veidą savo rankose, o mintys jo buvo toli nuo kalno, ant kurio stėdėjo ir nuo žmogaus, kuris neuleido nuo jo akį.

Dumojo, ir tose dumose jį apėmė neapsakoma galiesis žmonijos vargy. Tada ansai žmogus vėla praskūdojė:

— Galiesis širdžia, ne išmintia.

Iki laikui penši prakilniais zodžiais!

Tada rabinis supuko, atkreipė degančias akis į augžmogų d tas nulenkę galvą žemiaus, atsistoj, nusileido nuo kalno ir išnyko tamsumoj.

Rabinis atsiduso. Jam rodėsi, jog su anuom žmogum atsitraukė koks debesis, kuris buvo uždengęs jam žemę. Mėnulis pakijo augštin ir apšvietė tirus. Naktiniai paukščiai pradėjo sukintėti aplink rankas. Kur nekūr davėsi girdėti, erelio balsas. Rabinį apėmė neramumas.

Mėlynas mėnuolio ragas pakilo ant dangaus, o paskui vėla pradėjo leistis artyt žemę. Raudos vils laibyn, kol neuzsidėgė kaip liepsna. Tirai buo vis lydiesni. Rabinis pakijo, nusileido nuo kalno ir žengė tarp uolų.

Neramumas jo vis augo ir augo. Matė prieš save kelią, kuris veda į augštį. Buvu status, išklotas erškėčiais, išbarstytas aštrių akmenų. Rodėsi jam, jog mato užpakalyj savę šėselio pavydaluose neapskaitomas žmonių minias, jog rodos joms ausi baisy kelią, pats eina prysakin, minios traukiasi į šalį sur baimė ir nieks neina paskui jį.

Tai vėl jam rodėsi, jog kokios jūrės užlieja smiltynus, o jis su minios šėselių stovi ant kranto. Zengia ant vilnių; šėseliai, ištęsię ranką, traukia paskui jį. Bet po jų kojomis skiriasi vandenys, mynios eina į dugną.

Vietines Zinios.

— Washington parke, netoli 55 ul., parko sargai užtikio iškastą žemę. Atkasę, giliai užtikio skrynją, o joje kuną vyriškio, į kurio galvą įkaltas buvo medinis vagis. Kas yra negyvelis ir kas jį parke užkasė, nežinia. Policija mena, kad tai kokio štukoriaus darbas. Kunas dar gerai užsilaikęs, matyt ne seniai užkastas.

— Pereitos nedėlios dienų, Freibeit Turner halley, Dr-tė Kudirkos parengė teatrą; duotė buvo komedija p.a., „Dėdė atvažiuo.“ Kadangi per pamokslą kunigas vietinė lietuviškoj bažnyčioj draudė žmonis nuo teatrų ir balių, tai ant teatro susirinko ne daugiausiai žmonių. Draugystė vienog, rodosi, kad bent savo kaštus surinko, ne reiks bent pridėti.

— Gyvenantis pr. 3341 Auburn ave., lietuvis Juozas Adomavičia, dirbantis Chicago's piovinyciose, su peiliu perpiovė sau gerkle ir supiaustė pilvą. Dar gvą nugabeno į ligonbutį, kur jis ir pasimirė. Kadangi prieš mirtį atliko išpažintį, tai likosi katalikiškai palaidotas. Kitaip ir buti ne galėjo, kadangi patzudys prigulejo prie lahai dievutoj Chicago's lietuvių ir buvo dideliu priešiniku teip kunų vadinamų bedievių. Paliko jis pačią su trejatu vaikų.

— Pereitą savaitę Chicagoj pasimirė iš viso 1126 vyriškiai ir 738 moterys; terp pasimirusių buvo 530 vaikų iki vieny metų amžiaus. Daugiausiai pasimirė nuo džiovos, mes 220.

— Pereitos nedėlios dienų, atsukinėjęs gazo dūdas, nusinuodijęs gyvenantis pr. 3641 Wabash ave. 40 metų Feliksas Sears. Kaipio priežastį patzudystės paduoda ne sutikimus su šeimyna: velionį neseniai apledo jo pati.

Ponui Tiltui, arba Tam pačiam.

Apgailestina, kad Tamista visą savo logiką kontradikciskoj(?) pras mėj, ir dagi prieš publiką drįsti išreikšti. Atteis parodįs, kaip turė

